

DEZ KUZAS KI INKILINUS TA DEVI SABI

1

TIPUS DI KONTRATU DI ARENDAMENTU

Un kontratu di arendamentu normalmenti ta dura un anu y é un kontratu legal vinkulativu. Kes arendamentus li ta oferesi seguransa. Asegura ma bu ta fazi leitura di kalker kontratu antis di asiná-l y guarda un kópia na bus rejistru. Si bu ten un kolega di kuartu ki stá ta sai, ainda bu podi ser responsavel pa paga bu parti di arendamentu ti enkontra un novu kolega di kuartu.

Un kontratu di arendamentu sen prazu sobi vontadi oral ô pur skritu stá ta bai ser izekutadu mes a mes. Un kontratu di arendamentu sen prazu sobi vontadi ta oferesi mas fleksibilidadi, ma menus seguransa, ki un arendamentu. Un kontratu di arendamentu sen prazu sobi vontadi ta dá-bu oportunidadi di mudar dipos di dá proprietariu un notifikason pur skritu adekuadu di 30 dias. Tanbe ta permiti proprietariu pidí-bu pa bu sai ô aumenta renda ku un notifikason pur skritu di 30 dia antis.

2

ANTIS DI ASINA KONTRATU DI ARENDAMENTU

Vizita kel apartamentu y prédiu senpri antis di asina un kontratu di arendamentu. Asegura ki el ka é un lista di fraudi y verifika si kel kaza y prédio stá en bon stadu di konservason, ku rekursus, instalason y aparelhus di seguransa adekuadu.

3

KONTROLU DI INKILINUS

Asegura ki tudu kes reklamason ô pedidu fetu pa bu senhoriu ta ser fetu pur skritu. Si abô y bu senhoriu tiver un disputa ki ka ta podi ser resolvidu, konsidera posibilidadi di mediason. Mediason é un prosesu informal na undi bu ta tenta txiga na un soluson ku djuda di un mediador inparcial.

Si bu presiza di mediason, entra en kontaktu ku Gabineti Di Stabilidadi Abitacional na 617.635.4200 ô housingstability@boston.gov. Bu ten tanbe opson di rejista un reklamason di konsumidor Prokuradoria Jeral di Repùblika.

4

ENTRADA DI SENHORIU NA BU KAZA

Bu senhoriu podi entra na bu kaza pa inspesiona, fazi reparason y mostra kel kaza pa posivel inkilinus. A naun ser si tiver un imerjénsia, es senhoriu y ses ajentis nunka devi entra na bu apartamentu sen antis notifiká-bu y bu dá bu permison. Senhoriu devi notifika ku pelu menus un dia di antersedénsa e tenta organiza un oráriu konvenienti pa entra na kaza.

Si bu presiza di mas asisténsia, konsulta [boston.gov / housingstability](http://boston.gov/housingstability) ô txoma o mandá-nu e-mail pa: (617) 635-4200 ô housingstability@boston.gov

DEZ KUZAS KI INKILINUS TA DEVI SABI

AKESIMENTU Y SERVISUS BAZIKUS

5

Inkilinu sô podi ser obligadu pa paga servisus públikus si Tiver kontador separadu pa kada servisu kobradu. Bu senhoriu ta devi paga akesimentu y áqua kenti, a naun ser si bu asina un kontratu pur skrito ki ta stablesi ki bu ten ki paga.

6

DEPOZITU DI SEGURANSA

Si bu renda aumenta, bu ta devi konpensa es diferensa na depozitu di seguransa y na renda di ultimu mes. Senhoriu ta devi devolvi kel depozitu di seguransa, akresidu di jurus, na prazu di 30 dia dipos di bu mudansa, y el ta devi fornesi un resibu detalhadu si el kizer fazi deduson na es dinheru. Es ka devi fazi deduson pur kauza di desgasti natural di uzu normal di kaza.

7

TAXAS LEGAL Y ILEGAL

Bu podi ser legalmenti kobradu renda di primeru y ultimu mes, depozitu di seguransa y taxa di blokeiu y parti di un taxa di inspeson. É **ILEGAL** pa u senhoriu kobra un taxa di manutenson, taxa di animal di stimason ô taxa di koretor imobiliariu. Somenti koretor imobiliariu legal podi kobra un taxa koretor imobiliariu. Si bu kobradu un taxa ilegal, pur favor denunsia kel li pa Prokuradoria Jeral di Republika.

8

PAGAMENTU DI RENDA

É midjor **ka** paga renda ku dinheru, ma si bu paga, ctrata di pidi un resibu. Ka ten "periudu di karénsia" pa pagamentu di renda. Bu é obrigado paga renda na dia spesifikadu pa termus di kontratu de arenadamentu. Bu podi ser kobradu un taxa di atrazu, ma apenas si bu tiver un akordu pur skritu en vigor ki ta permití-l. Mesmu asin, es taxa ka podi ser kobradu a naun ser si renda stiver ku pelu menus 30 dia di atrazu. Si bu tiver ki paga renda atrazadu pur motivus pesoal, ka bu skondi kel la. Fala ku proprietariu y tenta rezolvi es problema. Si renda stiver atrazadu, bu podi kualifika pa *asisténsia ku arendamentu* di Sidadi di Boston.

ANTIS DI BU SAI

9

Dexa kel apartamentu linpu y tira fotus di se stadu. Devovi tudu kes xavi. Enkaminha bu korespondénsia pa nou enderesu. Notifika tudu enprezas di servisus públiku. Programa un transporti di kuzas en masal, si for nesesariu.

10

SEGURO DI INKILINU

Kontrata Seguru di Inkilinu. É un pekenu presu si tiver un problema grandi.

Si bu presiza di mas asisténsia, konsulta boston.gov/housingstability ô txoma o mandá-nu e-mail pa: (617) 635-4200 ô housingstability@boston.gov